

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ОНОМАВЖИТКУ В ТВОРАХ СУЧАСНИХ ЗАПОРІЗЬКИХ ПОЕТІВ

NEW TRENDS OF THE ONYM APPLICATION IN THE WORKS OF MODERN ZAPORIZHZHIA POETS

Ткаченко Н.В.,

*orcid.org/0000-0001-6492-9167**аспірантка кафедри української мови**Запорізького національного університету*

У статті на матеріалі поетичних творів сучасних письменників Запорізького краю (Володимир Віхляєв, Ольга Ліщук, Ганна Лупинос, Олена Ольшанська, Ігор Калиниченко, Тетяна Осін, Валентин Терлецький) здійснено комплексний лексико-семантичний, стилістичний та прагматичний аналіз онімів. Спектр ономастичної лексики у досліджуваних поезіях представлений топонімами, антропонімами, теонімами, космонімами та асоціонімами. Аналізований матеріал свідчить про широке різноманіття топонімної системи поезій сучасних авторів Запорізького краю.

Доведено, що сучасні поети при створенні художнього простору активно використовують зображально-виражальні засоби, що сприяє стилістичному увиразненню топонімної системи творів (паралелізми, персоніфікації, епітети, порівняння). До групи теренових онімів належать не тільки назви країн, але й назви країв. Такі хороніми поети використовують не дуже часто, проте незмінним найменуванням ще з дитинства авторів є назва рідного краю.

Функційне навантаження антропонімів різне, відповідно різняться і роль власних імен у структурі поетичних текстів. Основною виступає характеризувальна функція, тобто опис особливостей характеру та зовнішності за допомогою антропонімів. Письменники часто порівнюють персонажів чи явища з історичними постатями, міфологічними персонажами, що допомагає їм яскравіше зобразити героя або подію.

Сучасні поетичні тексти насичені екзистенційними рефлексіями над прозою життя, які письменники виражають за допомогою вживання асоціонімів, що сприяють розумінню авторського задуму. В аналізованих поезіях дуже часто онімізуються іменники, які поєднані семантикою «творчість», «поетичний світ», «мова».

З'ясовано, що в аналізованих поетичних текстах 20-х рр. ХХІ століття переважають такі розряди онімів як топоніми, теоніми та асоціоніми. Оніми в поезіях сучасних авторів є семантично значущими, їх вагомість визначається через зв'язок з життям ліричного героя. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі функціонування онімів в поетичному доробку інших сучасних письменників Запорізького краю з метою формування цілісної картини ономастичного простору аналізованого регіону.

Ключові слова: антропонім, асоціонім, онім, ономавжиток, ономастична парадигма, поет, теонім, топонім.

In the article, carried out a comprehensive lexical-semantic, stylistic and pragmatic analysis of onyms is carried out on the basis of the poetic works of modern writers of the Zaporizhzhya region (Volodymyr Vikhlyayev, Olga Lishchuk, Hanna Lupynos, Olena Olshanska, Ihor Kalynychenko, Tetyana Oshin, Valentin Terletsky). The range of onomastic vocabulary in the researched poems is represented by toponyms, anthroponyms, theonyms, cosmonyms, and association names. The analyzed material testifies to the wide diversity of the toponymic system of poems by modern authors of the Zaporizhzhya region.

It is proven that modern poets at the creating of the artistic space apply figurative and expressive means to improve the stylistic emphasizing of the toponymic system of their work (parallelisms, personifications, epithets, comparisons). The toponym group covers not only the name of countries but also the ones of the regions. Poets do not use such kinds of choronyms very often despite the proper names of the native regions remaining always unchangeable since their childhood.

The functional loading of the anthroponyms varies, as well as the role of the proper names in the poetic text structure. The characterizing function serves as a basic one, as it describes the character features and the appearance of heroes and heroines with the help of anthroponyms. The authors often compare their characters or phenomena with historical personalities or mythological characters to improve the depicting of either character or event in a more vivid way.

Modern poetic texts are full of existential reflections prevailing over the realities of life. These reflections are expressed with the help of associonyms releasing the understanding of the author's idea. In the analyzed poems we have noticed a trend of the onymizing of the nouns related to the semantics of «creativity», «poetic world», and «language».

It is proved that in the analyzed poetic texts in the 2020s, toponyms, theonyms and associonyms prevail. Onyms in the poetic works of modern authors are semantically meaningful and their weightiness is revealed by the relation to the whole life of the lyric character. We can see the perspective of further research in the analyses of the onym functioning in the pieces of the other authors of the Zaporizhzhia region to create a whole picture of the onymic space of the target region.

Key words: anthponym, associonym, onym, application of onyms, onomastic paradigm, a poet, theonym, toponym.

Постановка проблеми. Доцільним вважаємо звернути увагу на поетичні твори запорізьких письменників останнього десятиліття. Сучасні твори авторів Запорізького краю багатогранні та різнопланові. Творчість молодих поетів несхожа

на попередників, вони по-новому осмислюють сьогодення і своїм доробком відкривають літературний процес ХХІ століття. Тому сьогодні з впевненістю можна говорити про самобутню школу запорізької поезії та про поетів славного

Запорізького краю, які гідно вріваються в історію української літератури. Зокрема, це творчість таких майстрів слова як Володимир Віхляєв, Ольга Ліщук, Ганна Лупинос, Олена Ольшанська, Ігор Калиниченко, Тетяна Осінь (Нікулочкіна), Валентин Терлецький.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Творчий доробок сучасних поетів Запорізького краю досліджений в поодиноких літературознавчих розвідках: Ботнер В. «Поетика художнього часу і простору в ліриці Г. Лупинос», Стасик М. «Історичний роман В. Терлецького «Книга сили. Віра»: вимисел, домисел, факт», Менсітов І. «Мотиви лірики Олени Ольшанської», Цимбар Д. «Особливості розкриття національних проблем у творчості Олени Ольшанської».

Зокрема, варто зазначити, що найбільш детально досліджено тільки творчість Ганни Лупинос (Шадріна Т. «Гармонія любові та краси», Ботнер В. «Своєрідність хронотопу в прозі Г. Лупинос»), а твори інших сучасних письменників Запорізького краю, на жаль, досі не потрапили в наукову площину дослідників. Тому актуальність дослідження зумовлена потребою комплексного лексико-семантичного, стилістичного та прагматичного аналізу онімів у творчості письменників Запорізького краю.

Постановка завдання. З огляду на все вищезазначене, мета статті полягає у тому, щоб дослідити особливості функціонування онімів у поетичних творах, з'ясувати нові тенденції ономавжитку, визначити роль ономастичних парадигм у сучасній літературі.

Виклад основного матеріалу. Спектр ономастичної лексики у досліджуваних поезіях представлений топонімами, антропонімами, теонімами, космонімами та асоціонімами. Аналізований матеріал свідчить про широке різноманіття топонімної системи поезій сучасних авторів Запорізького краю. За видовими ознаками виділяємо такі групи топонімів: хороніми, ойконіми, гідроніми та інсулоніми. Серед топонімної парадигми основною одиницею досліджуваних поезій є хоронім *Україна*, який представлений такими варіантами: *Україна*, *Вітчизна*, *Вкраїна*, *ненька-Україна*, *Українонька*, *Вітчизнонька*. Фіксуємо, що сучасні поети при створенні художнього простору активно використовують зображально-виражальні засоби, що сприяє стилістичному вираженню топонімної системи творів (паралелізму, персоніфікації, епітети, порівняння).

Однією із характерних рис ономавжитку хороніма *Україна* є використання такого художнього

прийому як паралелізм, тобто паралельне зображення явищ природи і певних подій з життя людей: *Навіть птах у гаю невеселую пісню виводить... / По Вкраїні моїй сум зухвалим господарем бродить* [1, с. 208].

Аналізований хоронім може і персоніфікуватися, коли набуває ознак чи характеристик живого об'єкта. Персоніфікація використовується для створення ефекту реалістичного зображення подій: *Щоб змарніла Україна / Випростала крила – / Піднялася із руїни, / Силу відновила!* [2]; *Щоб наповнилися хати батьками, синами і святом, / Відновила життя Україна щаслива завзято!* [2]; *Щоб не танцювати Україні / Танго колорадського жука!* [1, с. 211]; *І Вкраїна зі мною іде* [3].

Хоронім *Україна* у поетичних текстах виразається за допомогою вживання демінутивного суфікса: *Для себе, чи для Вітчизноньки / Вимощував дні і ночі всі* [4]; *Буйно цвіте Українонька мила / Й серце, зігріте любов'ю батьків* [5].

Зазначимо, що письменники часто інтимізують образ України, використовуючи хоронім у ролі звертання та ототожнюючи Україну з матір'ю/ненею: *Люблю я свою неньку-Україну / Усім єством, сильніше за життя!* [5]; *Дивись, Вкраїно, скільки тих імен / у поминальних списках!.. Горя – тонни* [6].

Звертаємо увагу, що для урізноманітнення текстів на позначення України поети вживають синонімічні назви: *А відступлять лиха різні / Лише коли люди / Зрозуміють, що Вітчизни / Іншої не буде* [1, с. 210]; *В моїй душі на много літ / Слова Вітчизни полум'яні* [5]; *Я серце теж залишив на чужині, / а от душа Вітчизною порхає* [1, с. 71].

За допомогою такого розмаїття форм автори намагаються висловити свої хвилювання за Батьківщину, долю країни та український народ: *Заварю Україні я зілля, / Щоб одужала, врешті, вона!* [2]; *Аби назустріч сміх дітей, / дружини посмішка наївна, / батьків обійми й Україна, / мов серце, берегла тебе* [3]; *Дарую серце Україні* [5]; *Ой, для чого ж мову маю – / Та щоб оспівати / Україну. Та про неї / Світу розказати* [2].

До групи теренових онімів аналізованих поезій належать не тільки назви країн, але й назви країв. Такі хороніми поети використовують не дуже часто, проте незмінним найменуванням ще з дитинства авторів є назва рідного краю: *І знов мене дорога ця, як матір, привела / До краю Запорізького, до рідного села!* [5].

Серед хоронімів на особливу увагу заслуговує відносно нова політична назва *Донбас*, яка утворилася від найменування *Донецький кам'яно-ву-*

гільний басейн. За радянських часів цей топонім вважався пропагандистським. Поетеса ж наділяє цю назву емоційно-стилістичною функцією, зображуючи свої хвилювання за захопленій українській край: *Ви планували: Крим, тепер – Донбас, / щоб землю нашу краяти на клапті?! [6].*

Ойконіми репрезентують реальну топонімію Запорізького краю – батьківщину письменників, що сприяє створенню ілюзії реальності описуваних подій: *Звідкіль його у тридцять третій рік / Погнав Голодомор на Запоріжжя... [5]; Я народився на Запоріжжі / В тиші гаїв, в зелені трав [5]; Дарую душу Запоріжжю, / Сповиту миром і добром [5].*

А також за допомогою ойконімів автори передають свої спогади або героїв: *Ірпінські вечори – романтика Парижа: / письменники і музи, як душі у раю... [3]; Мене не бачив злотверхий Львів [5]; Ще й досі на дим з Батурина / Так схожі нічні хмарки [1, с. 220]; Під небом Києва мляво смеркну [7, с. 104].*

У сучасних поезіях гідронімний простір України представлений невеличкою групою потапонімів. Найчастіше назви річок наділені суто номінативною функцією, але також можуть локалізувати дії у просторі, надавати характеристику місцям подій, додавати певного емоційно-експресивного значення: *Берег. Потім – птах залізний / За Дніпра пороги [2]; У поміч нам сонце любові й добра, / і повінь поліття, і води Дніпра! [6]; Умита в хвилях срібного Дніпра! [5].*

Групу інсулонімів становлять реальні назви українських та іноземних островів (півостровів): *Цей шлях до вічності / повз мить, / Або ж на Хортицю [1, с. 222]; Про Балі і Гаваї мрію [3]; Ви планували: Крим, тепер – Донбас, / щоб землю нашу краяти на клапті?! [1, с. 273]; А мій доробок – рій непевних рим / про рідний Крим [1, с. 273].*

Ідеоніми в досліджуваних поетичних творах – це типові запорізькі географічні назви, які виконують емоційно-експресивну функцію і слугують важливим компонентом структурно-семантичної організації тексту: *Мов рояль, Дніпрогес щось грає – / неможливо втримати сліз [1, с. 74]; А кабан хвалькувато сміється, / що міцніший за Хортицький дуб [1, с. 74].*

Серед ономастичного простору аналізованих поезій найбільш частотними та продуктивними є також теоніми. Ліричний герой поетичних творів часто звертається до Бога, акцентуючи увагу на його присутності та заступництві. Теонім Бог представлений наступними синонімічними варіантами (*Господь, Всевишній, Месія*): *Неначе*

з апостолами Месія, / дід поряд із нами у власнім дворі [3]; Милий Господи, дай-бо їм світла, тепла, доброти! [8]; ...од нас самих залежить, не від Бога... [6]; Шмат часу, знайдений тобою – / Чи забутий Богом, чи кинутий кимось ще [4]; Із Господа, із істини, із знань, / якими ще бабуся володіла... [1, с. 72].

У поезіях найчастіше теонім Бог вживається як центральне поняття православного світу: *Звичай слов'янський – чекати й молитися стиха, / муку безсоння долати і славити Бога [6]; Моє щастя, і совість, і щирість – це ти, / Рятівний подарунок від Бога [2]; Такі ж у Бога вічні й ми! [2]; І я молюся – за людське прозріння, / Та щоб у Бога не урвавсь терпець... [2]; А ми все даленімо від тих, / хто нас творив – від матері, від Бога [3].*

При змалюванні сильного і волелюбного українського народу автори додають у їх мовлення звертання до Бога, які стали буденними фразами і усталеними словосполученнями: *Казка скінчилась безслізно, / Дякувати Богу [2]; Мама каже, з тобою Бог, / що у тебе вже інша хата... [1, с. 70].*

Завдяки синонімічним рядам, які утворюються від теоніма Бог, формуються багатогранні образи. Кожний теонім підкреслює якусь індивідуальну рису в образі Бога. Наприклад, Господь – абсолютна вищість: *Бережи, милий Господи, тих, хто любить мене [8]; Забери його, Господи, чуєш, і кинь в океан! [8]; Витри сльози їм, Господи, хай не сумують вони [8]; За обрієм їх зустрічав Господь, / як батько після трудової днини [3]; Всевишній – всесильний, творець усього сущого, який керує світом: *Із глибин підсвідомості видно навряд / нам Всевишнього задум – «і нині, і прісно...» [6]; Колись, наче грамоти вірчі, Всевишній вручав / нам долі, та вибір за нами: чи небо, чи хащі... [6].**

Теонім Бог використовується в ряді словосполучень, які словники трактують як застарілі. Наприклад, сполука «дай боже» вживається при висловленні побажання: *Дай вам Боже здоров'я, терпіння, / Майбуття ви почесні творці! [2]; Не дай Боже дожити до старості [7, с. 102]; Не дай Боже піти засмученим [7, с. 102].* Такі застарілі словосполучення є і з теонімом Господи: «прости Господи» – вираз, який супроводжує різке висловлювання: *Чи в колесі життя одні кути, / тому й не іде, Господи прости [6].*

Теоніми на позначення *Диви Марії* виконують стилетворчу функцію, такі назви були зафіксовані лише в одній поезії: *Матінко Божа, діво Марія, / Вкотре до тебе звернусь [1, с. 207].* Також одиничними прикладами представлені

біблійні антропоніми та топоніми, які вживаються в переносному значенні та характеризують героя: *Незрозуміло, Авель він чи Кайн?* [6]; *Я не знаю що буде – Всесвітній потоп / почуттів чи Помпея у грудях...* [3].

Аналізуючи вживання антропонімів, виокремлюємо імена та прізвиська, які виконують номінативну та характеризувальну функції. Функційне навантаження антропонімів різне, відповідно різняться і роль власних імен у структурі поетичних текстів. Номінативна функція полягає у називанні героїв: *Ой, збирала мати сина / В гості до Агати* [2]; *А з учора Сашко – мій друг / вже твоєї країни житель* [1, с. 70]; *Моєму діду Петру сто років* [3]; *Приреченим поглядом / Змарнілої Мотрі* [1, с. 219]; *Шепчуть губи: «Тетяна, Тетяна», / Тонуть очі у клеkotі мрій* [5].

Основною виступає характеризувальна функція, тобто опис особливостей характеру та зовнішності за допомогою антропонімів. Письменники часто порівнюють персонажів чи явища з історичними постаттями, міфологічними персонажами, що допомагає їм яскравіше зобразити героя або подію: *Я не лагідна Єва, не вперта Ліліт* [6]; *В заковах й мова, наче Прометей* [6].

До окремої групи антропонімів відносимо іменування реальних постатей українського культурно-історичного кола, серед яких вирізняємо письменників та історичних діячів (Тарас Шевченко, Валерій Ілля, Іван Мазепа): *Не забувай Шевченкових пісень, / народе мій, – сіяч, мислитель, воїн* [6]; *...Шевченка заповітний код – / код України, введений у Вічність* [1, с. 69]; *Поети та композитори / Натхненні були Мазепою* [1, с. 220]; *Пора схаменутись, піднять хоругви, / як радив Шевченко – гострити сокиру* [6]; *Я ж говорила про Іллю, / Про вірші кийвські та львівські* (Валерій Ілля – поет та літературознавець) [4].

Наступна група антропонімів виступає на противагу першій, оскільки представлена власними іменами постатей світової культури: *В моїм селі квітує буйно суржик, / А в місті мова Пушкіна живе* [5]; *Чіткого мислення колись бажав Сократ* [6]; *Між ними розбризкав сонце / колись напів'яний Ван Гог* [7, с. 34]; *Вона цитувала Бодлера* [7, с. 53]; *Ти любиш гуляти зимовими парками / з літом в очах і з Шопеном в душі* [7, с. 68].

Серед усіх аналізованих текстів фіксуємо вживання тільки одного ірреального антропоніма, який представлений іменуванням літературного героя Доріана Грея: *Зв'язала фортуна лиха з доморощеним Греєм* [6]; *... і віднесло десь Грея на мілину* [6]; *Він на чиєму боці, коханий Грей?*

[6]; *В яких таких високих емпіреях / душа ширяє на вітрилах Грея* [6].

Великою кількістю прикладів репрезентована група асоціонімів (відапелятивних онімів). В аналізованих поезіях дуже часто онімізуються іменники, які поєднані семантикою «творчість», «поетичний світ», «мова»: *На нашу Мову, на український люд / кували меч московські фарисеї* [6]; *Бог чує нас – допоки є Поезія* [4].

Найбільш вживаним є асоціонім Слово, що наповнений особливим змістом, адже це і символ української мови, і сенс життя будь-якого письменника: *Ти ж тільки світлому Слову підзвітна, / сива поетко і мрійнице літня* [6]; *І, навіть совість кинувши на кін, / ножі гострили на українське Слово* [6].

Онімізований апелятив Час – це антропоморфний образ, який водночас виступає в поезіях в ролі персонажа: *Постукав Час, узяв мене за руку, / І ми пішли все далі у світи* [4].

Як бачимо, сучасні поетичні тексти насичені екзистенційними рефлексіями над прозою життя, які письменники виражають за допомогою вживання асоціонімів, що сприяють розумінню авторського задуму: *Я можу зібрати в суцвіття, / То – Щастя, Любов, Мир усюди* [2]; *І день я закінчу словами: / «Спасибі, Життя! Я – існую!»* [2]; *Зібрались Мрії в голові, / ПочАли сперечатись* [2]; *Колись. Бо зараз, річ у тім, – / Лише про МИР я мрію* [2]; *Збирає попіл Смерть з того ужинку, / де танками поорана земля* [6].

Серед усіх виражальних засобів у досліджуваних поетичних творах онімізовані апелятиви є виразниками особливих ознак сучасного поетичного дискурсу: *Без Кохання людина – гітара без струн* [2]; *А з Коханням людина – пташиний політ, / Вільний вітер, що душу лоскоче!* [2]; *Коли ж надумують зазіхнути / І на Душу твою* [4]; *Хай буде МИР, а з ним – Життя, / А із Життям – Кохання!* [2].

Сучасна поезія збагачена асоціонімами, які часто є ключовими у поетичних текстах, оскільки письменники завдяки використанню великої літери акцентують увагу читача на зображуваному: *І молимося за Мир, за майбуття, / за вільний край, за правду, за життя!* [6]; *Колишній Мир ким кинуто на кін?* [6]; *Хай буде МИР, бо лиш тоді / Здійсняться інші Мрії* [2]; *Хай буде МИР!.. І я – в труді, / В добробуті, в НАДІІ!* [2]; *Повертайтеся скоріш, з Перемогою ви повертайтеся* [2]; *Бо все ближче той день, як засяє Свята Перемога* [2].

Отже, опираючись на класифікацію відапелятивних онімів І. В. Хлистуна [9], виділяємо

такі лексико-семантичні групи асоціонімів, які активно вживаються в поезіях сучасних авторів:

1. Абстрактні поняття, зокрема назви:

а) основних філософських категорій (*Життя, Смерть, Душа*);

б) фізіологічних та психологічних станів людини (*Кохання, Любов, Щастя, Мрія, Надія*);

в) суспільних та міжособистісних відносин, становищ (*Перемога, Мир*);

2. Назви предметів чи явищ природного і штучного походження (*Поезія, Слово, Мова*);

3. Назви часових і просторових понять (*Час*).

У аналізованих поетичних творах до фоніви онімів зі стилістичним та емоційним забарвленням відносимо космоніми. Клас космічних власних назв є важливим складником під час формування художнього простору тексту, адже космоніми наділені рядом вагомих функцій. Усі літературно-художні космоніми підпорядковуються задуму автора.

У конотативному компоненті семантичної структури космоніма вирізняється емотивно-оцінний компонент; експресивний компонент, який реалізується через семантичне значення слова; функціонально-стилістичний компонент як своєрідний маркер приналежності космонімів до поетичного прошарку лексики [10, с. 8].

Назви *Місяць, Сонце, Всесвіт* позначають поняття, що сформувалися носіями в процесі пізнавальної діяльності. Недивно, що саме ці поняття були у центрі уваги, адже такі космоніми демонструють особливості світогляду українського народу: *В цьому впевнені зорі та Місяць-віщун* [2]; *Вирує Космос чи димиться Вічність / снігами зим, пісками літ й оман?* [6]; *Розвернувся вже сувій Всесвіту, / Нагострилося вістря сповіді* [4]; *Вона веде предвічну дивну гру / З людиною та Всесвітом одразу* [4]. Космоніми *Сонце* і *Місяць* характеризуються переносним вживанням, зокрема, вони персоніфікуються і сприймаються як живі істоти: *Сонце із Місяцем суму не знають* [2].

Висновки. Отже, в аналізованих поетичних текстах 20-х рр. ХХІ століття переважають такі розряди онімів як топоніми, теоніми та асоціоніми. Зокрема, серед топонімів назви українського топосу значно перевищують назви світових топосів. Оніми в поезіях сучасних авторів є семантично значущими, їх вагомість визначається через зв'язок з життям ліричного героя.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі функціонування онімів в поетичному доробку інших сучасних письменників Запорізького краю з метою формування цілісної картини ономастичного простору аналізованого регіону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Література запорізького краю : хрестоматія творів кінця ХХ – початку ХХІ ст. / О.О. Медко, О.О. Стадніченко. Запоріжжя : Дике Поле, 2019. 480 с.
2. Ліщук Ольга. URL: <https://pilipyurik.com/literatory-zaporizha/772-olha-lshshchuk> (дата звернення: 01.08.2022).
3. Віхляєв Володимир. URL: <https://pilipyurik.com/literatory-zaporizha/1000-vikhlyayev-volodymyr> (дата звернення: 05.08.2022).
4. Лупинос Ганна. URL : [https://pilipyurik.com/literatory-zaporizha/815-lupyn os-hanna](https://pilipyurik.com/literatory-zaporizha/815-lupyn-os-hanna) (дата звернення: 05.08.2022).
5. Калиниченко Ігор. URL: <https://pilipyurik.com/literatory-zaporizha/488-201-2-03-30-05-08-25> (дата звернення: 04.08.2022).
6. Осінь (Нікулочкіна) Тетяна. URL: <https://pilipyurik.com/literatory-zaporizha/866-osin-tetiana-nikulochkina> (дата звернення: 04.08.2022).
7. Терлецький В. М. П'ята пора року: збірка віршів. Тернопіль : Видавництво «Крок», 2014. 148 с.
8. Ольшанська Олена. URL: <http://www.poetryclub.com.ua/getpoems.php?id=16265&pg=1> (дата звернення: 02.08.2022).
9. Хлисту́н І. Про використання української термінології поетичної ономастики. *Українська термінологія і сучасність*. Київ : КНЕУ, 2007. 416 с.
10. Ковалевська Т. Ю. Стилістичний потенціал космічних назв в українській поезії ХІV-ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Дніпропетровськ, 1994. 17 с.